

DECIZIE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor,

în procedura de executare a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentina Marina împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.137 cu privire la radierea datoriei din facturile de plată pentru serviciile comunale și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a aplicat repetat în privința debitorului Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.137 amendă în mărime de 250 de unități convenționale, ceea ce constituie 12500 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu,

c o n s t a ț ă :

La data de 23 martie 2021, Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu - hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.7).

Astfel, prin hotărârea din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Marina. S-a obligat Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.137 (în continuare CCL nr. 137) să excludă din facturile de plată pentru serviciile comunale, la adresa de consum – xxxxx, suma de 3962,62 de lei, inclusă cu titlu de datorie. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.8).

Prin notificarea din 27 septembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a stabilit CCL nr. 137 un termen de 30 de zile de la recepționarea prezentei somații, pentru executarea benevolă a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.49).

Totodată, debitorul CCL nr. 137 a fost informat că, în conformitate cu art. 254 din Codul administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Notificarea instanței de apel a fost recepționată de CCL nr. 137 la data de 11 octombrie 2021, însă în adresa instanței de apel nu a parvenit nicio informație, care ar confirma că, documentul executoriu a fost sau nu executat (f.d.50).

La data de 01 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a expediat repetat în adresa debitorului CCL nr. 137 notificare, prin care a solicitat informarea Curții de Apel Chișinău în termen de 5 zile de la recepționarea prezentei notificări despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens (f.d.51).

S-a atenționat repetat CCL nr. 137 că, în conformitate cu prevederile art. 254 din Codul administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale.

De asemenea, s-a explicat că, stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Conform avizului de recepție, anexat la materialele cauzei, notificarea instanței de apel a fost recepționată de către debitorul CCL nr. 137 la data de 16 februarie 2022 (f.d.52), ultima însă, nu a expediat Curții de Apel Chișinău un răspuns referitor la executarea documentului executoriu.

Prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a aplicat în privința debitorului CCL nr. 137 amendă în mărime de 100 de unități convenționale, ceea ce constituie 5000 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu. S-a acordat repetat debitorului CCL nr. 137 un termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea întocmai a documentului executoriu – a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a atenționat CCL nr. 137 că, în cazul neîndeplinirii obligației din documentul executoriu în termenul stabilit, amenda de constrângere poate fi aplicată repetat în cuantum de până la 20000 de unități convenționale (f.d.55-57).

Încheierea menționată a fost comunicată debitorului CCL nr. 137 la data de 18 mai 2022 (f.d.60), însă în termenul stabilit aceasta nu a fost executată.

Ulterior, la data de 28 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat repetat în adresa debitorului CCL nr. 137 notificarea, prin care a solicitat informarea Curții de Apel Chișinău în termen de 5 zile de la recepționarea prezentei notificării despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens (f.d.61 - 62).

Conform avizului de recepție, anexat la materialele cauzei, CCL nr. 137 a recepționat notificarea din 28 iunie 2022 la data de 4 iulie 2022 (f.d.64), ultima însă, nu

a expediat Curții de Apel Chișinău un răspuns referitor la executarea documentului executoriu.

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a aplicat repetat în privința debitorului CCL nr. 137 amendă în mărime de 250 de unități convenționale, ceea ce constituie 12500 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu. S-a explicat că, aplicarea amenzii nu scutește autoritatea publică de obligația executării documentului executoriu. S-a acordat repetat debitorului CCL nr. 137 un termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea întocmai a documentului executoriu- hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. S-a atenționat CCL nr. 137 că, în cazul neîndeplinirii obligației din documentul executoriu în termenul stabilit, amenda de constrângere poate fi aplicată repetat în cuantum până la 20000 de unități convenționale. S-a expediat prezenta încheiere în adresa creditorilor cu titlu de informare și autorității publice- CCL nr. 137, pentru executare.

La data de 28 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a depus recurs împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.71-73).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, nefiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și fiind bazată pe aprecierea eronată și incompletă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

Recurenta a menționat că, amenda aplicată CCL nr.137, de către Curtea de Apel Chișinău, nu va duce la executarea hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani. Consideră că amenda nominalizată urmează a fi aplicată administratorului CCL nr.137.

De asemenea, recurenta a relevat că, prin încheierea contestată i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prin obligația de a motiva hotărârile instanței de judecată, garantat prin art.6 din Convenția CEDO.

Recurenta a notat că, conform jurisprudenței CtEDO, este acceptabil, în principiu, să se stabilească restricții procedurale și prevederi în cadrul dreptului intern în scopul bunei administrări a justiției; însăși esența dreptului de acces la instanță nu ar trebui, totuși, să fie afectată (Hadjianastassiou, §§32-37). Un reclamant trebuie să demonstreze diligență considerabilă pentru a se conforma cu cerințele procedurale ale dreptului intern, cum ar fi termenele limită pentru recurs (Jodko c. Lituaniei, dec). Nu este clar dacă există un drept cum ar fi cel de a fi informat printr-o hotărâre judecătorească în ceea ce privește termenele limită aplicabile pentru un recurs; dar un astfel de drept poate exista în cazul în care există două termene limită concurente prevăzute de legislația națională - cum ar fi unul în ceea ce privește recursul în sine și altul în ceea ce privește timpul alocat pentru a susține recursul (Vacher c. Franței, §§22- 31), sau în cazul în care Curtea de Apel nu reușește să informeze un reclamant despre termenul limită pentru a găsi un nou avocat, atunci când fostul avocat din oficiu a refuzat să reprezinte reclamantul în recurs (Kulikowski c. Poloniei, §§60-71).

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea încasării amenzii în cuantum de 20000 de unități convenționale, cu aplicarea amenzii în cuantum de 500 de unități convenționale și încasarea acesteia de la administratorul CCL nr. 137.

În conformitate cu art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.249 alin.(3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 27 octombrie 2022, însă la materialele cauzei nu sunt anexate probe, care ar confirma notificarea acesteia recurenteii Valentinei Marina.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul declarat de Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, este depus cu respectarea termenului prevăzut de art.249 alin.(3) Cod administrativ.

La 20 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă CCL nr. 137 copia recursului depus de Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.76), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință până la data examinării recursului.

În conformitate cu art.243 alin.(2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus de Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a aplicat repetat în privința debitorului CCL nr. 137 amendă în mărime de 250 de unități convenționale, ceea ce constituie 12500 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu.

În conformitate cu prevederile art.254 Cod administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Examinând materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție relevă că, la data de 23 martie 2021, Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu - hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.7).

Astfel, prin hotărârea din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Marina. S-a obligat CCL nr. 137 să excludă din facturile de plată pentru serviciile comunale, la adresa de consum – xxxxx, suma de 3962,62 de lei, inclusă cu titlu de datorie. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.8).

Prin notificarea din 27 septembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a stabilit debitorului CCL nr. 137 un termen de 30 de zile de la recepționarea prezentei somații, pentru executarea benevolă a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.49).

Totodată, debitorul a fost informat că, în conformitate cu art. 254 din Codul administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

La caz, notificarea instanței de apel a fost recepționată de CCL nr. 137 la data de 11 octombrie 2021, însă în adresa instanței de apel nu a parvenit nicio informație, care ar confirma că, documentul executoriu a fost sau nu executat (f.d.50).

La data de 01 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a expediat repetat în adresa debitorului CCL nr. 137 notificare, prin care a solicitat informarea Curții de Apel Chișinău în termen de 5 zile de la recepționarea prezentei notificării despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens (f.d.51).

S-a atenționat repetat CCL nr. 137 că, în conformitate cu prevederile art. 254 din Codul administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale.

S-a explicat că, stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Conform avizului de recepție, anexat la materialele cauzei, notificarea instanței de apel a fost recepționată de către debitorul CCL nr. 137 la data de 16 februarie 2022 (f.d.52), ultima însă, nu a expediat Curții de Apel Chișinău un răspuns referitor la executarea documentului executoriu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2022, s-a aplicat în privința debitorului CCL nr. 137 amendă în mărime de 100 de unități convenționale, ceea ce constituie 5000 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu. S-a acordat repetat debitorului CCL nr. 137 un termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea întocmai a documentului executoriu – a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. S-a atenționat CCL nr. 137 că, în cazul neîndeplinirii obligației din documentul executoriu în termenul stabilit, amenda de constrângere poate fi aplicată repetat în cuantum până la 20000 unități convenționale (f.d.55-57).

Încheierea menționată a fost comunicată debitorului la data de 18 mai 2022 (f.d.60), însă în termenul stabilit aceasta nu a fost executată.

Ulterior, la data de 28 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat repetat în adresa debitorului CCL nr. 137 notificarea, prin care a solicitat informarea Curții de Apel Chișinău în termen de 5 zile de la recepționarea prezentei notificării despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens (f.d.61 - 62).

Conform avizului de recepție, anexat la materialele cauzei, CCL nr. 137 a recepționat notificarea din 28 iunie 2022 la data de 4 iulie 2022 (f.d.64), ultima însă, nu a expediat Curții de Apel Chișinău un răspuns referitor la executarea documentului executoriu.

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a aplicat repetat în privința debitorului CCL nr. 137 amendă în mărime de 250 de unități convenționale, ceea ce constituie 12500 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu. S-a explicat că, aplicarea amenzii nu scutește autoritatea publică de obligația executării documentului executoriu. S-a acordat repetat debitorului CCL nr. 137 un termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea întocmai a documentului executoriu- hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. S-a atenționat CCL nr. 137 că, în cazul neîndeplinirii obligației din documentul executoriu în termenul stabilit, amenda de constrângere poate fi aplicată repetat în cuantum până la 20000 de unități convenționale. S-a expediat prezenta încheiere în adresa creditorilor cu titlu de informare și autorității publice- CCL nr. 137, pentru executare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, prin înaintarea cererii din 23 martie 2021 cu privire la intentarea procedurii de executare, creditorul solicită executarea hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Marina. S-a obligat CCL nr. 137 să excludă din facturile de plată pentru serviciile comunale, la adresa de consum – xxxxx, suma de 3962,62 de lei, inclusă cu titlu de datorie.

În conformitate cu prevederile art.249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Prevederile art.174 se aplică corespunzător.

Conform art.250 din Codul administrativ, titluri executorii sunt hotărârile judecătorești executorii, încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215 și tranzacțiile de împăcare conform art.217.

Articolul 251 din Codul administrativ prevede că, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătoriilor și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.

Totodată, în conformitate cu art.120 din Constituția Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Materialele cauzei atestă că, în scopul executării hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, completul specializat pentru executarea hotărârilor judecătorești emise în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a informat în repetate rânduri debitorul CCL nr.137 despre intenția și insistența creditorului Valentina Marina de a executa hotărârea din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Astfel, instanța de recurs relevă că, prin ultima notificare din 28 iunie 2022, debitorului CCL nr. 137 i s-a solicitat în mod repetat prezentarea informației cu privire la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești. Totodată, debitorul a fost somat despre sancțiunile aplicabile în caz de neexecutare benevolă a actului judecătoresc (f.d.61-62).

La 04 iulie 2022 2021, notificarea menționată supra, a fost recepționată de către debitorul CCL nr. 137, însă în adresa Curții de Apel Chișinău nu a parvenit niciun răspuns în acest sens.

Raportând la caz cadrul legal enunțat și reieșind din constatările susmenționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de aplicare în privința debitorului CCL nr. 137 a amenzii în mărime de 250 de unități convenționale, ceea ce constituie 12500 de lei, pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu.

Or, debitorul CCL nr. 137 nu a întreprins suficiente măsuri pentru executarea benevolă a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs apreciază ca fiind justă concluzia instanța de apel precum că CCL nr. 137 nu a demonstrat existența impedimentelor obiective în executarea hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, iar argumentele recurente urmează a fi reținute sub aspect declarativ, fiind lipsite de suport probatoriu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție punctează imperios că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reține cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (*Immobiliare Saffi v. Italia*, 28 iulie 1999, §63; *Șandor v. România*, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (*Hornsby împotriva Greciei*, pct.40; *Scordino împotriva Italiei (nr.1) (MC)*, pct.196). În caz contrar, garanțiile art.6§1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (*Bourdov împotriva Rusiei*, pct.34 și 37).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Valentina Marina, reprezentată de avocatul Alexei Croitor.

Se menține încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în procedura de executare a hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron